

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ  
ІМ. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»  
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ  
МІКРОБІОЛОГІВ, ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ  
ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛОТНОГО»  
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ  
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ  
ТА КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»  
КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО  
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО  
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ  
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ

## **ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ: ЕТІОЛОГІЯ, ЕПІДЕМІОЛОГІЯ, ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ, ПРОФІЛАКТИКА, БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА**

Матеріали науково-практичної конференції  
з міжнародною участю, присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті  
академіка Л.В. Громашевського

(Київ, 10 – 11 жовтня 2019 року)

За редакцією чл.-кор. НАМН України В.І. Задорожної,  
д. мед н. Т.А. Сергєєвої

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE  
NATIONAL ACADEMY OF MEDICAL SCIENCES OF UKRAINE  
SI «L.V. GROMASHEVSKY INSTITUTE OF EPIDEMIOLOGY AND INFECTIOUS  
DISEASES NAMN OF UKRAINE»  
PUBLIC ORGANIZATION «D.K. ZABOLOTNY UKRAINIAN ASSOCIATION OF  
MICROBIOLOGISTS, EPIDEMIOLOGISTS AND PARASITOLOGISTS»  
NATIONAL SCIENTIFIC CENTER «INSTITUTE OF EXPERIMENTAL AND  
CLINICAL VETERINARY MEDICINE»  
EPIDEMIOLOGY DEPARTMENT AT DANYLO HALYTSKY LVIV NATIONAL  
MEDICAL UNIVERSITY  
UKRAINIAN ASSOCIATION OF INFECTIONISTS  
UKRAINIAN MILITARY MEDICAL ACADEMY  
GENERAL DIRECTORATE OF THE STATE SERVICE ON FOOD AND  
CONSUMER PROTECTION IN KIEV

## **INFECTIOUS DISEASES OF MODERN TIMES: ETIOLOGY, EPIDEMIOLOGY, DIAGNOSIS, TREATMENT, PREVENTION, BIOLOGICAL SAFETY**

Materials of Scientific and Practical Conference with international  
participation devoted to the annual «Reading» in memory of  
Academician L.V. Gromashevsky

(Kyiv, October 10 – 11, 2019)

Edited by VI Zadorozhna and TA Sergeyeva

Kyiv – 2019

## ВИВЧЕННЯ ЧУТЛИВОСТІ ЕНТЕРОКОКІВ, ВИДІЛЕНИХ ВІД НОВОНАРОДЖЕНИХ, ДО АНТИМІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ

ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб  
ім. Л.В.Громашевського НАМН України», м. Київ, Україна  
Національний медичний університет  
ім. О.О. Богомольця МОЗ України,  
м. Київ, Україна

Ентерококи являють собою грампозитивні, неспороутворюючі, каталазанегативні, факультативно – анаеробні, хемоорганотрофні мікроорганізми з метаболізмом ферментативного типу, які зазвичай є представниками нормофлори шлунково-кишкового тракту людей та тварин.

Потягом багатьох років ентерококи не вважалися небезпечними для людини і не мали медичного значення. Але у теперішній час вони є одними з провідних нозокоміальних патогенів. За даними моніторингу у країнах ЄС, ентерококи пов'язані з 3,1% внутрішньолікарняних пневмоній, 11,1% випадків бактеріємій з летальністю до 61% при інфікуванні ванкоміцинрезистентними штамми; 18,8% випадків захворювань сечовивідних шляхів, пов'язаних з перебуванням у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії. За даними різних джерел, близько 50% новонароджених у перший місяць життя колонізуються ентерококами і до 10% внутрішньолікарняних інфекцій викликаються ними ж. Антибіотикорезистентність мікроорганізмів, зважаючи на її поширення в світі, віднесена до питань національної безпеки (ВООЗ, 2011; ECDC, 2018).

**Метою** роботи було дослідити чутливість виділених від новонароджених штамів ентерококів до антимікробних препаратів.

**Матеріали та методи досліджень.** Штами ентерококів, актуального для даного стаціонару видового складу: *Enterococcus faecalis*, *Enterococcus faecium*, *Enterococcus spp.* Поживні середовища для вирощування ентерококів та визначення антибіотикочутливості: ентерококагар, агар Мюлера-Хінтона. Диски з антибіотиками: аміноглікозиди (гентаміцин, амікацин, стрептоміцин); цефалоспорины (цефтазидим, цефтріаксон, цефепім); ванкоміцин, лінезолід, ампіцилін; карбапенеми (меропенем,

іміпенем); фторхіноліни (ципрофлоксацин, норфлоксацин) Для дослідження використовували диск-дифузійний метод.

**Результати.** Всього було використано 68 штамів ентерококів, ізольованих від новонароджених пацієнтів (віком від однієї доби до 23 діб) відділень неонатології та реанімації протягом трьох місяців 2019 року. Діагнози при надходженні в стаціонар: гостра інтранатальна асфіксія, сепсис, вроджена пневмонія та інші. Було визначено видовий склад ізолятів ентерококів: *Enterococcus faecalis* – 20 штамів, *Enterococcus faecium* – 32 штами, *Enterococcus spp* – 16 штамів. Штами було отримано з наступних джерел виділення: зів, пуп, шлунковий вміст, ніс, сеча, ендотрахеальна трубка, вуха.

Встановлено що 59% штамів *Enterococcus faecium*, 50% *Enterococcus faecalis*, 75% *Enterococcus spp* виявилися резистентними по відношенню до ампіциліну. 34% штамів *Enterococcus faecium*, 50% *Enterococcus faecalis*, 31% *Enterococcus spp* були резистентними до цефалоспоринів.

40 – 50% виділених ентерококів були резистентними до фторхінолонів, 10 – 12% до карбапенемів.

100% виділених ентерококів зберігали чутливість до лінезоліду.

По відношенню до ванкоміцину було виявлено 2 ванкоміцинрезистентних штами: 1 штам *Enterococcus faecium*, 1 штам *Enterococcus faecalis*, що у відсотковому відношенні складає 2,9% від загальної кількості ентерококів.

### **Висновок**

Доцільно дослідження чутливості до антимікробних препаратів кожного окремого штаму, виділеного від пацієнта, для отримання інформації в кожному окремому випадку. Спостерігається наявність ванкоміцинрезистентних штамів.